

1. CHƯƠNG 1

1.1. Phép toán ma trận. 1) Cho ma trận $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & 1 & -2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -2 & 5 \\ 1 & 0 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

Tính $3A - 2B^T, BAC, C^2A^TB^T, (AB)^2, (BA)^3$

2) Tính $AA^T - A^TA$ với

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$ b) $A = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 5 \\ 2 & -3 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$, c) $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$.

3) Tính $f(A)$ với

a) $f(x) = x^3 - 2x^2 + 4, A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$
 b) $f(x) = -x^3 + x^2 + x + 2, A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -2 & 1 & 0 \\ 1 & 5 & -3 \end{pmatrix}$

Hướng dẫn.

1) $3A - 2B^T = \begin{pmatrix} 7 & 4 & -7 \\ -4 & 3 & -4 \end{pmatrix}$, $BAC = \begin{pmatrix} 8 & 1 & -7 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 3 \end{pmatrix}$, $C^2A^TB^T = \begin{pmatrix} 8 & 1 & 0 \\ -15 & 0 & 3 \\ -8 & -1 & 0 \end{pmatrix}$, $(AB)^2 = \begin{pmatrix} -38 & 60 \\ -70 & 102 \end{pmatrix}$, $(BA)^3 = \begin{pmatrix} 506 & -158 & -506 \\ 82 & -16 & -82 \\ 30 & 6 & -30 \end{pmatrix}$
 2) a) $\begin{pmatrix} -3 & -6 \\ -6 & 3 \end{pmatrix}$ b) $\begin{pmatrix} 20 & 8 & 2 \\ 8 & 4 & 2 \\ 2 & 2 & 24 \end{pmatrix}$ c) 0_4
 3a) $\begin{pmatrix} 2 & 2 & 2 \\ -6 & 2 & 2 \\ -4 & 4 & -4 \end{pmatrix}$ b) $\begin{pmatrix} 47 & 32 & -21 \\ -2 & 41 & -12 \\ -27 & -31 & 83 \end{pmatrix}$

1.2. Hạng của ma trận. 1) Tính hạng của các ma trận sau:

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & -1 & 3 \\ -1 & 4 & 11 & 6 \\ 1 & 11 & 2 & 5 \end{pmatrix}$ b) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 3 & 4 & 5 \end{pmatrix}$ c) $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 1 & 6 \\ 0 & 3 & 1 & 0 \\ 6 & -9 & 1 & 15 \end{pmatrix}$

$$d)A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & 3 & 5 & -6 \\ 1 & 2 & 1 & 4 \end{pmatrix} \quad e)A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 3 \\ -1 & -2 & 3 & 0 \\ 2 & 0 & 1 & 3 \\ 3 & 2 & -1 & 4 \end{pmatrix} \quad f)A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & 7 \\ -2 & 1 & 1 & -5 \\ 1 & 2 & 0 & 6 \\ 3 & 0 & -3 & 1 \end{pmatrix}$$

2) Biện luận theo m hạng của ma trận:

$$a)A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & m & 1 \\ 0 & 4-m & 5 \end{pmatrix} \quad b)A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & -2 \\ 3 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & m \end{pmatrix} \quad c)A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & -1 \\ 2 & 5 & 1 & -1 \\ 1 & 4 & -1 & 0 \\ 4 & 7 & m & 1 \end{pmatrix}$$

$$d)A = \begin{pmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 1 \\ 1 & 1 & m \end{pmatrix} \quad e)A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -1 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & 3 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & m \end{pmatrix} \quad f)A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 1 \\ m+1 & m+2 & m-1 \end{pmatrix}$$

Hướng dẫn.

1a)3. b)3. c)3. d)4. e)3. f)4.

2)a) $r(A) = 2 \forall m$. b) $r(A) = 3$ nếu $m = -2$ và $r(A) = 4$ nếu $m \neq -2$.

c) $r(A) = 3 \forall m$ e) $r(A) = 3$ nếu $m = 13$ và $r(A) = 4$ nếu ngược lại.

f) $r(A) = 2 \forall m$

1.3. Hệ phương trình tuyến tính. 1) Giải các hệ phương trình sau:

$$a) \begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = 3 \\ 2x_1 - x_2 + x_3 = 2 \\ 4x_1 - 5x_2 - x_3 = 0 \end{cases} \quad b) \begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 + x_4 = 3 \\ 2x_1 + 3x_2 - x_3 - x_4 = 3 \\ 4x_1 - x_2 + 5x_3 - 2x_4 = 6 \\ x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4 \end{cases}$$

$$c) \begin{cases} 2x_1 - x_2 + x_3 = 2 \\ x_1 + x_2 - 2x_3 = 0 \\ 3x_1 - x_2 - x_3 = 1 \end{cases} \quad d) \begin{cases} x_1 - 2x_2 + x_3 - x_4 = 1 \\ 2x_1 - x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ x_1 - 5x_2 + 2x_3 - 4x_4 = 1 \\ x_1 - 8x_2 + 3x_3 - 7x_4 = 1 \end{cases}$$

$$e) \begin{cases} 2x_1 + 2x_3 + 3x_4 = 4 \\ x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ 3x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ 4x_1 + 2x_2 - 2x_3 - 4x_4 = -4 \end{cases} \quad f) \begin{cases} x_1 - 2x_2 + x_3 + x_4 = 1 \\ 2x_1 - x_2 - x_3 + x_4 = 4 \\ x_1 + 4x_2 - 5x_3 - x_4 = 5 \\ x_1 + x_2 + x_3 - x_4 = 8 \end{cases}$$

2) Giải và biện luận theo m :

$$a) \begin{cases} mx + y + z = 1 \\ x + my + z = 1 \\ x + y + mz = 1 \end{cases} \quad b) \begin{cases} 2x_1 - x_2 + x_3 + 3x_4 = 5 \\ x_1 - x_2 - 3x_3 + x_4 = 2 \\ 4x_1 - 3x_2 - 5x_3 + 5x_4 = 9 \\ 3x_1 - x_2 + 5x_3 + 5x_4 = m \end{cases}$$

$$c) \begin{cases} x_1 - 2x_2 + 3x_3 + 2x_4 = 4 \\ 2x_1 - x_2 - x_3 = 0 \\ 3x_1 - x_2 + x_3 + 3x_4 = 6 \\ 8x_1 - 9x_2 + 8x_3 + mx_4 = 19 \end{cases}$$

Hướng dẫn

a) $x_1 = 5/3, x_2 = 4/3, x_3 = 0$ b) $x_1 = x_2 = x_3 = x_4 = 1$

c) $x_1 = x_2 = x_3 = 1$ d) $x_1 = 1 - 1/3s - t, x_2 = 1/3s + t, x_3 = s, x_4 = t$

e) $x_1 = 0, x_2 = 1/2t, x_3 = 2 - 3/2t, x_4 = t$

f) $x_1 = 4, x_2 = 7/3 + 2/3t, x_3 = 5/3 + 1/3t, x_4 = t$

$$2)a) \begin{pmatrix} m & 1 & 1 & 1 \\ 1 & m & 1 & 1 \\ 1 & 1 & m & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & m & 1 \\ 1 & m & 1 & 1 \\ m & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & m & 1 \\ 0 & m-1 & 1-m & 0 \\ 0 & 1-m & 1-m^2 & 1-m \end{pmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & m & 1 \\ 0 & m-1 & m-1 & 0 \\ 0 & 0 & 2-m-m^2 & 1-m \end{pmatrix}$$

* $m \notin \{-2, 1\}$, hệ có nghiệm duy nhất: $z = \frac{1}{m+2}, y = -\frac{1}{m+2}, x = \frac{3}{m+2}$

* $m = -2$, ta có $2 - m - m^2 = 0$ và $1 - m \neq 0$, hệ vô nghiệm.

* $m = 1$, hệ trở thành $x + y + z = 1 \Rightarrow x = 1 - \alpha - \beta, y = \alpha, z = \beta$.

b) $(A|B) \sim \begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 & 3 & 5 \\ 0 & -1 & -7 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & m-8 \end{pmatrix}$. $m \neq 8$, hệ vô nghiệm.

$m = 8, x_1 = 3 - 4\alpha - 2\beta, x_2 = 1 - 7\alpha - \beta, x_3 = \alpha, x_4 = \beta$.

$$c)(A|B) \sim \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 & 2 & 4 \\ 0 & 3 & -7 & -4 & -8 \\ 0 & 0 & 1 & 3m-20 & 17 \\ 0 & 0 & 0 & 7-m & -5 \end{pmatrix}$$

* $m=7$, hệ vô nghiệm.

* $m \neq 7$, hệ có nghiệm duy nhất $x_1 = x_2 = x_3 = \frac{2m-19}{m-7}, x_4 = \frac{5}{m-7}$

1.4. **Ma trận nghịch đảo.** 1) Tìm nghịch đảo (nếu có) của các ma trận sau:

$$a) A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -2 & 1 \\ 2 & 3 & -4 & 2 \\ 1 & 1 & -1 & 1 \\ -1 & -1 & 2 & 0 \end{pmatrix} \quad b) B = \begin{pmatrix} 3 & 4 & 6 & 2 \\ 1 & 3 & 3 & 1 \\ -1 & -2 & -2 & -1 \\ -1 & -2 & -3 & 0 \end{pmatrix}$$

$$c) C = \begin{pmatrix} 4 & 3 & 9 & -3 \\ -2 & -1 & -6 & 2 \\ 1 & 1 & 4 & -1 \\ 4 & 4 & 12 & -3 \end{pmatrix} \quad d) D = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 & -2 \\ 9 & 10 & 9 & -18 \\ 8 & 8 & 9 & -16 \\ 9 & 9 & 9 & -17 \end{pmatrix}$$

Hướng dẫn

$$\begin{aligned} \text{a)} & \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 & -1 \\ -2 & -1 & 4 & -2 \\ -1 & -1 & 3 & -1 \\ 1 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{b)} & \begin{pmatrix} -1 & -4 & -6 & -2 \\ -1 & -1 & -3 & -1 \\ 1 & 2 & 4 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 2 \end{pmatrix} \\ \text{c)} & \begin{pmatrix} -2 & -3 & -9 & 3 \\ 2 & 3 & 6 & -2 \\ -1 & -1 & -2 & 1 \\ -4 & -4 & -12 & 5 \end{pmatrix} \quad \text{d)} & \begin{pmatrix} 0 & -1 & -1 & 2 \\ -9 & -8 & -9 & 18 \\ -8 & -8 & -7 & 16 \\ -9 & -9 & -9 & 19 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

2. CHƯƠNG 2

1) Tính các định thức sau:

$$\begin{aligned} \text{a)} & \begin{vmatrix} 2 & 1 & 4 \\ 3 & 0 & 5 \\ 5 & -1 & 2 \end{vmatrix} \quad \text{b)} & \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ -2 & 1 & 0 & 3 \\ -4 & 1 & 2 & -5 \\ 1 & -7 & 3 & 2 \end{vmatrix} \quad \text{c)} & \begin{vmatrix} 2 & 2 & 3 & -1 \\ 3 & -1 & 7 & 5 \\ -1 & 2 & 0 & 9 \\ 4 & 2 & 1 & -1 \end{vmatrix} \\ \text{d)} & \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 \\ 2 & 3 & -2 & 4 \\ 1 & 1 & 0 & 2 \\ -1 & -1 & 1 & -1 \end{vmatrix} \quad \text{e)} & \begin{vmatrix} 2 & 2 & -3 & 1 \\ 1 & 3 & -3 & 1 \\ 1 & 2 & -2 & 1 \\ 1 & 2 & -3 & 2 \end{vmatrix} \quad \text{f)} & \begin{vmatrix} 3 & 4 & -2 & 1 \\ 2 & 0 & -1 & -1 \\ 4 & 3 & -2 & 1 \\ 1 & 3 & 5 & -3 \end{vmatrix} \end{aligned}$$

2) Tìm nghịch đảo (nếu có) của các ma trận bằng phương pháp định thức:

$$\begin{aligned} \text{a)} & A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & 2 \\ 1 & -1 & 3 \end{pmatrix} \quad \text{b)} & B = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 2 \\ 2 & -1 & 4 \\ 1 & -1 & 3 \end{pmatrix} \quad \text{c)} & C = \begin{pmatrix} 3 & -2 & 2 \\ 1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \\ \text{d)} & D = \begin{pmatrix} 5 & -2 & 2 \\ 10 & -4 & 5 \\ 2 & -1 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{e)} & E = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -2 \\ 1 & 2 & -2 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

3) Giải và biện luận hệ phương trình bằng quy tắc Cramer:

$$\begin{aligned} \text{a)} & \begin{cases} mx + y + z = 1 \\ x + my + z = m \\ x + y + mz = m^2 \end{cases} \quad \text{b)} & \begin{cases} mx + y + z = 3 \\ x + my + z = 3 \\ x + 2y + z = 4 \end{cases} \quad \text{c)} & \begin{cases} x + y - z = 1 \\ 2x + 3y + mz = 3 \\ x + my + 3z = 2 \end{cases} \\ \text{d)} & \begin{cases} x + y + z = 1 \\ x - my + 3z = 2 \\ x + 3y - mz = 0 \end{cases} \quad \text{e)} & \begin{cases} mx + y + z = m \\ x + my + z = 1 \\ x + y + mz = m \end{cases} \end{aligned}$$

Hướng dẫn

1) a)17 b)260. c)-608. d)1. e)2. f)66.

$$2) a) \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & 1 & -2 \\ -1 & 4 & -2 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad b) \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -2 \\ -2 & 4 & -4 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad c) \begin{pmatrix} -1 & 2 & -2 \\ -1 & 2 & -1 \\ 1 & -1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$d) \begin{pmatrix} -3 & 2 & -2 \\ -10 & 6 & -5 \\ -2 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad e) \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 \\ -1 & 0 & 2 \\ -1 & -1 & 3 \end{pmatrix}$$

$$3) a) \Delta = m^3 - 3m + 2, \Delta_1 = -(m-1)^2(m+1), \Delta_2 = (m-1)^2, \Delta_3 = (m^2-1)^2.$$

$$*m \notin \{1, -2\}, \text{ có nghiệm duy nhất } x = -\frac{m+1}{m+2}, y = \frac{1}{m+2}, z = \frac{(m+1)^2}{m+2}.$$

$$*m=-2, \text{ hệ vô nghiệm.}$$

$$*m=1, \Delta = \Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 = 0, \text{ hệ tương đương với phương trình } x + y + z = 1 \text{ có vô số nghiệm } x = 1 - \alpha - \beta, y = \alpha, z = \beta.$$

$$b) \Delta = (m-1)(m-2), \Delta_1 = 1-m, \Delta_2 = 1-m, \Delta_3 = (m-1)(4m-5).$$

$$*m \notin \{1, 2\}, x = y = \frac{1}{2-m}, z = \frac{4m-5}{m-2}$$

$$*m=2, \text{ hệ vô nghiệm.}$$

$$*m=1, x = 2 - \alpha, y = 1, z = \alpha.$$

$$c) \Delta = \Delta_1 = (2-m)(m+3), \Delta_2 = 2-m = \Delta_3.$$

$$*m \notin \{2, -3\}, x = 1, y = z = \frac{1}{m+3}.$$

$$*m=-3, \text{ hệ vô nghiệm.}$$

$$*m=2, x = 5\alpha, y = 1 - 4\alpha, z = \alpha$$

$$d) \Delta = (m+3)(m-1), \Delta_1 = (m+3)(m-1), \Delta_2 = 1-m, \Delta_3 = m-1.$$

$$*m \notin \{-3, 1\}, x = 1, y = \frac{-1}{m+3}, z = \frac{1}{m+3}.$$

$$*m=-3, \text{ hệ vô nghiệm.}$$

$$*m=1, x = \frac{3}{2} - 2\alpha, y = -\frac{1}{2} + \alpha, z = \alpha$$

$$e) \Delta = m^3 - 3m + 2, \Delta_1 = (m-1)^2(m+1) = \Delta_3, \Delta_2 = -(m-1)^2,$$

$$*m \notin \{-2, 1\}, x = \frac{m+1}{m+2} = z, y = -\frac{1}{m+2}$$

$$*m = -2, \text{ hệ vô nghiệm.}$$

$$*m = 1, x = 1 - \alpha - \beta, y = \alpha, z = \beta.$$